

Αποτελέσματα της Δημόσιας Διαβούλευσης για τις Αγορές Διασύνδεσης Δημόσιων Σταθερών Δικτύων:

- α) Εκκίνησης κλήσεων στο δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο που παρέχονται σε σταθερή θέση (αγορά υπ. αρ. 8, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής),**
- β) Τερματισμού κλήσεων σε δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα που παρέχονται σε σταθερή θέση (αγορά υπ. αρ. 9, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής),**
- γ) Διαβιβαστικών υπηρεσιών στο δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο (αγορά υπ. αρ. 10, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής).**

Αθήνα – Σεπτέμβριος 2005

Πίνακας Περιεχομένων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
ΜΕΡΟΣ 1 – ΣΥΝΟΨΗ ΤΩΝ ΙΣΧΥΡΙΣΜΩΝ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ	3
ΜΕΡΟΣ 2 – ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ.....	12

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 18/03/05, η EETT δημοσίευσε τη δημόσια διαβούλευση για τον ορισμό των αγορών διασύνδεσης δημόσιων σταθερών δικτύων (Προτεινόμενες Αγορές Νο 8 -10 της Σύστασης της Ε.Ε.) καλώντας τους ενδιαφερόμενους φορείς της αγοράς να απαντήσουν εντός της περιόδου από 18/03/05 έως 09/05/05.

Το παρόν κείμενο παρουσιάζει την περίληψη των απαντήσεων στο κείμενο της διαβούλευσης, καθώς και την άποψη της EETT σχετικά με τα κυριότερα σημεία των υποβληθέντων παρατηρήσεων. Ειδικότερα, το Μέρος 1 συνοψίζει τις απαντήσεις στο κείμενο της διαβούλευσης. Το Μέρος 2 αναλύει τα τμήματα των απαντήσεων που είναι σχετικά με τον ορισμό της υπό εξέταση αγοράς. Οι αναθεωρημένες θέσεις, οι οποίες παρουσιάζονται στο παρόν κείμενο αναφορικά με τον ορισμό των σχετικών αγορών 8-10 της Σύστασης, οι οποίες προέκυψαν κατόπιν των παρατηρήσεων των συμμετεχόντων στην δημόσια διαβούλευση, θα αποτυπωθούν από την EETT στο κείμενο του Ορισμού Αγορών και θα επαναδημοσιευθούν ενιαία με το κείμενο της Ανάλυσης του Επιπέδου του Ανταγωνισμού και της Επιβολής Ρυθμιστικών Υποχρεώσεων για τις εν λόγω αγορές.

ΜΕΡΟΣ 1 – ΣΥΝΟΨΗ ΤΩΝ ΙΣΧΥΡΙΣΜΩΝ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

Επτά πάροχοι υπέβαλαν τις απαντήσεις στις ερωτήσεις της διαβούλευσης της EETT. Ορισμένοι έχουν απαντήσει σε ορισμένα, όχι όμως σε όλα, τα ζητήματα για τα οποία η EETT ζήτησε σχόλια από τους ενδιαφερόμενους φορείς της αγοράς. Ένας εκ των επτά συμμετεχόντων περιορίστηκε να δηλώσει ότι συμφωνεί με την ανάλυση της EETT και ότι θα υποβάλει περισσότερα σχόλια όταν η EETT παρουσιάσει την ανάλυση της αγοράς και δημοσιεύσει τις προτεινόμενες ρυθμιστικές υποχρεώσεις. Ένας άλλος συμμετέχων αναφέρει ότι επιφυλάσσεται να προβεί στο μέλλον σε επιπλέον σχολιασμό των προτεινόμενων ορισμών της EETT για τις αγορές 8 έως 10.

Έξι συμμετέχοντες συμφωνούν με τα αρχικά συμπεράσματα της EETT. Ένας δεν συμφωνεί, εκφράζοντας ορισμένες επιφυλάξεις σχετικά με την ανάλυση που διεξήγαγε η EETT.

Ορισμένοι εκ των συμμετεχόντων υπέβαλαν επιπλέον σχόλια πέρα των απαντήσεων στις ερωτήσεις της EETT. Το παρόν κείμενο περιλαμβάνει τα εν λόγω πρόσθετα σχόλια, όπου αυτά είναι ουσιώδη συνοδευμένα από τις απαντήσεις της EETT.

Ένας πάροχος έχει κάνει μια σειρά από γενικά σχόλια σχετικά με τη διαβούλευση για τη διασύνδεση στα δημόσια σταθερά δίκτυα. Πρώτον, δηλώνει ότι η ανάλυση της EETT δεν λαμβάνει επαρκώς υπόψη τις μελλοντικές εξελίξεις, ότι δεν αντανάκλα τη δυναμική και τις τάσεις της αγοράς ή τις τεχνολογικές εξελίξεις και ότι η προσέγγιση είναι ουσιαστικά στατική. Δεύτερον, δηλώνει ότι η EETT δεν έχει προσδιορίσει τη χρονική περίοδο στην οποία αναφέρεται η ανάλυσή της, καθιστώντας δύσκολο να εκτιμηθεί σε ποιο βαθμό τα συμπεράσματα της είναι εύλογα. Τρίτον, δηλώνει ότι η ανάλυση της EETT θα έπρεπε να περιλαμβάνει μία αναφορά στο προφίλ των καταναλωτών των σχετικών λιανικών αγορών, να παρέχει πληροφορίες σχετικά με την υποκαταστασιμότητα από την πλευρά της προσφοράς και της ζήτησης στην υπό εξέταση αγορά (όπως έχει γίνει σε άλλες περιπτώσεις ορισμού αγορών από την EETT). Τέταρτον, σημειώνει ότι η EETT έχει προτείνει ορισμούς αγορών που διαφέρουν

από αυτούς που υιοθετούνται στο Υπόδειγμα Προσφοράς Διασύνδεσης του ΟΤΕ, χωρίς να αναγνωρίζει ότι τα στοιχεία τιμολόγησης που χρησιμοποιούνται αναφέρονται σε υπηρεσίες που ορίζονται διαφορετικά. Τέλος, ο πάροχος επαναλαμβάνει ένα σχόλιο το οποίο έχει αναφέρει και σε προηγούμενες διαβουλεύσεις σχετικά με το γεγονός ότι η ΕΕΤΤ βασίζεται σε εξωτερικές και εσωτερικές πηγές στοιχείων τις οποίες δεν προσδιορίζει επαρκώς.

Ερώτηση 7.1 – Συμφωνείτε με την εξέταση της ΕΕΤΤ αναφορικά με τη σχετική αγορά προϊόντων για υπηρεσίες εκκίνησης σε σταθερά δίκτυα; Παρακαλούμε αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Πέντε πάροχοι συμφωνούν με τον ορισμό της ΕΕΤΤ για την αγορά προϊόντων για υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων σε σταθερά δίκτυα. Ένας άλλος πάροχος δεν απάντησε σε αυτή την ερώτηση. Τέλος, ένας πάροχος εξέφρασε επιφυλάξεις σχετικά με την ανάλυση της ΕΕΤΤ.

Ορισμένοι πάροχοι οι οποίοι συμφώνησαν με την εξέταση της ΕΕΤΤ παρείχαν πληροφορίες και άλλα στοιχεία προς υποστήριξη των θέσεών τους. Ιδίως ένας πάροχος δήλωσε ότι οι πάροχοι CS/CPS (Επιλογής Φορέα / Προεπιλογής Φορέα) δεν θα είναι σε θέση να υποκαταστήσουν τις υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων με άλλες υπηρεσίες βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα διότι:

- οι υποδομές που χρησιμοποιείται μέχρι τα τοπικά κέντρα και τα κέντρα single tandem παρέχονται μόνο από ένα πάροχο
- τα εναλλακτικά δίκτυα τοπικής πρόσβασης, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης(FWA), είναι πολύ περιορισμένα, και λόγω της περιορισμένης κλίμακας τους, είναι ακριβά
- δεν είναι οικονομικά βιώσιμη η κατασκευή συνδέσεων με οπτική ίνα, εκτός από τις περιπτώσεις των μεγάλων πελατών
- οι συνδέσεις πρόσβασης, όπως οι μισθωμένες γραμμές είναι πολύ ακριβές και συνεπώς είναι οικονομικά βιώσιμες λύσεις μόνο για τους μεγάλους πελάτες, και
- οι αδεσμοποίητοι τοπικοί βρόχοι ('ULLs') είναι πιθανόν πιο βιώσιμη εναλλακτική λύση για τις υπηρεσίες εκκίνησης από την περίπτωση της οπτικής ίνας ή τις μισθωμένες γραμμές, μόνο όμως στην περίπτωση που ο νεοεισερχόμενος πάροχος χρησιμοποιεί τους αδεσμοποίητους τοπικούς βρόχους προκειμένου να παρέχει ένα αρκετά ευρύ πεδίο υπηρεσιών σε τελικούς χρήστες (δηλαδή, δεν είναι βιώσιμη η παροχή μόνο υπηρεσιών φωνής μέσω αδεσμοποίητων τοπικών βρόχων).

Ένας άλλος πάροχος συμφωνεί με την ανάλυση της ΕΕΤΤ. Ένας άλλος πάροχος ρητώς αναφέρει ότι, δεδομένων των τιμών των μισθωμένων γραμμών και των αδεσμοποίητων τοπικών βρόχων, είναι ιδιαίτερα απίθανο μια αύξηση στα τέλη εκκίνησης ύψους έως και 10% να οδηγήσει τους άλλους παρόχους σε μεταστροφή. Στη συνέχεια επιβεβαιώνει ότι οι περιορισμοί στις τιμές και στην κάλυψη αποκλείουν την υποκατάσταση των υπηρεσιών πρόσβασης μέσω οπτικής ίνας ή σταθερής ασύρματης πρόσβασης.

Ο τρίτος πάροχος συντάσσεται με τις θέσεις της ΕΕΤΤ σχετικά με την υποκαταστασιμότητα από την πλευρά της προσφοράς και συμφωνεί ρητώς ότι είναι ορθό να μην επιβάλλονται υποχρεώσεις σε φορείς που παρέχουν στον εαυτό τους υπηρεσίες εκκίνησης εφόσον δεν κατέχουν δεσπόζουσα θέση στην αγορά ή δεν έχουν εθνική κάλυψη. Επιπλέον, συμφωνεί ότι τόσο οι αυτό-παρεχόμενες υπηρεσίες όσο και οι υπηρεσίες που παρέχονται σε τρίτα μέρη από τον καθετοποιημένο πάροχο, ανήκουν στην ίδια σχετική αγορά.

Ένας άλλος πάροχος διαφωνεί σε πολλά σημεία της ανάλυσης της EETT. Ειδικότερα, διαφωνεί με τον χαρακτηρισμό από την EETT του κόστους ενός δικτύου Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης ως «μη ανακτήσιμου» (“sunk cost”) (καθώς το δίκτυο αυτό δύναται να μετεγκατασταθεί). Επίσης, ο εν λόγω συμμετέχων δηλώνει ότι θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι υποχρεώσεις ανάπτυξης δικτύου των κατόχων αδειών Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης. Επιπλέον, σημειώνει ότι οι επενδύσεις σε δίκτυα Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης μπορούν να είναι «κατευθυνόμενες», καθώς η εγκατάσταση των υποδομών χρειάζεται όταν ο πάροχος έχει έναν πελάτη, επιτρέποντας στον πάροχο να στοχεύει σε πελάτες με υψηλή κίνηση και λογαριασμούς. Επί της βάσης αυτής, ο ως άνω συμμετέχων αμφισβητεί την αξιολόγηση της EETT σχετικά με το κόστος ενός καθετοποιημένου παρόχου που αυτό-παρέχει Σταθερή Ασύρματη Πρόσβαση και ενός παρόχου υπηρεσιών εκκίνησης σε τρίτα μέρη. Τέλος, ο ίδιος πάροχος εκφράζει την ανησυχία ότι η EETT έχει υποτιμήσει την επίδραση των GSM-gateways (όταν χρησιμοποιούνται ως τεχνολογία πρόσβασης) στην αγορά υπηρεσιών εκκίνησης. Ο πάροχος αναφέρει ότι η EETT θα πρέπει να συλλέξει επιπλέον στοιχεία σχετικά με τη χρήση των GSM-gateways.

Δύο εκ των παρόχων εκφράζουν επιφυλάξεις όσον αφορά τον μη ορισμό από την EETT, διακριτών αγορών εκκίνησης για την πρόσβαση στενής ζώνης («narrowband access») στο Διαδίκτυο και για την εκκίνηση κλήσεων σε αριθμούς της σειράς 800 και σε αριθμούς υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας (Premium Rate Services, P.R.S). Οι πάροχοι αυτοί ζήτησαν από την EETT να αναθεωρήσει την προσέγγισή της. Ένας από τους παρόχους αυτούς θεωρεί ότι η EETT θα πρέπει τουλάχιστον να υιοθετήσει διαφορετικές ρυθμιστικές υποχρεώσεις για διαφορετικές υπηρεσίες.

Ένας τρίτος πάροχος αναφέρει μια σειρά κλήσεων οι οποίες επί του παρόντος δεν μπορούν να προσφερθούν από παρόχους Επιλογής / Προεπιλογής Φορέα, (δηλαδή, κλήσεις προς αριθμούς ατελούς χρέωσης, κλήσεις προς αριθμούς μεριζόμενης χρέωσης (operphone) και κλήσεις προς Υπηρεσίες Προστιθέμενης Αξίας “PRS”). Ο πάροχος ζητεί να καταστεί σαφές από την EETT ότι οι υπηρεσίες εκκίνησης που θα χρειαζόταν ένας πάροχος Επιλογής/Προεπιλογής προκειμένου να προσφέρει αυτές τις υπηρεσίες δεν παρέχονται επί του παρόντος. Ο ίδιος πάροχος αναφέρει επιπλέον ότι και οι πάροχοι υπηρεσιών κλήσεων μέσω καρτών επηρεάζουν τη ζήτηση για χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης.

Ερώτηση 7.2 – Συμφωνείτε ότι υπάρχει μια ενιαία σχετική αγορά για υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων σε σταθερά δίκτυα, ήτοι μια αγορά που περιλαμβάνει όλα τα δίκτυα; Παρακαλούμε όπως αναπτύξετε τις θέσεις σας.

Ένας πάροχος ζητά από την EETT να αποσαφηνίσει τι εννοεί με τη φράση «πολυδικτυακή» αγορά σε ένα περιβάλλον στο οποίο δεν είναι οικονομικά βιώσιμη η λύση της δημιουργίας ενός εναλλακτικού εθνικού δικτύου πρόσβασης (με τη χρήση ασύρματων μέσων ή νέας υποδομής οπτικών ινών, μισθωμένων γραμμών ή τοπικών βρόχων).

Ένας δεύτερος πάροχος συμφωνεί ότι δεν είναι εφικτή η κατασκευή ενός δεύτερου εθνικού δικτύου εκκίνησης στην Ελλάδα. Θεωρεί ότι η κατάσταση αυτή ενισχύεται από την υιοθέτηση της αρχής «ο καλών πληρώνει» σε επίπεδο λιανικής, καθώς αυτό επιτρέπει στον πάροχο του δικτύου πρόσβασης να επηρεάζει το περιθώριο των παρόχων ανταγωνιστικών υπηρεσιών αυξάνοντας την τιμή της εκκίνησης. Στο πλαίσιο αυτό, συγκρίνει τις ισχύουσες χρεώσεις

εκκίνησης και τερματισμού με τις τιμές των τερματικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών (κάνοντας υποθέσεις σχετικά με τον όγκο της κίνησης που μεταφέρεται και τη μεσοσταθμισμένη ροή κίνησης) και καταλήγει ότι τα διαθέσιμα περιθώρια είναι ανεπαρκή για να ανταγωνιστούν αποτελεσματικά τον ΟΤΕ οι νεοεισερχόμενοι πάροχοι.

Ένας τρίτος πάροχος εκφράζει επιφυλάξεις σχετικά με τη δυνατότητα των παρόχων τερματισμού στην Ελλάδα να ασκήσουν κάποιας μορφής αντισταθμιστική δύναμη στα πλαίσια των διαπραγματεύσεων τους με τους παρόχους εκκίνησης. εν λόγω πάροχος εκφράζει επιφυλάξεις ως προς το εάν η διαφάνεια στις χρεώσεις των υπηρεσιών εκκίνησης θα ασκούσε κάποια πίεση στα τέλη εκκίνησης (αν και αναγνωρίζει ότι θα μπορούσε να αποτελέσει ένα θετικό βήμα στην ενημέρωση των τελικών χρηστών σχετικά με τα αίτια αύξησης λιανικών τιμών). Επίσης, ο πάροχος δεν θεωρεί ότι, σχετικά με τις κλήσεις στις οποίες ο καλούμενος πληρώνει, ο πάροχος τερματισμού είναι σε ισχυρότερη θέση έναντι του παρόχου εκκίνησης, όταν ο πάροχος εκκίνησης είναι ο ΟΤΕ ο οποίος παρέχει πρόσβαση σε όλους σχεδόν τους συνδρομητές.

Ένας τέταρτος πάροχος συμφωνεί με την EETT, αλλά σημειώνει ότι η EETT θα πρέπει να λάβει υπόψη ότι η αναλογικότητα πιθανόν να απαιτεί οι υποχρεώσεις που θα επιβληθούν σε διαφορετικά δίκτυα να αντανακλούν τη θέση τους στην αγορά.

Ερώτηση 7.3 – Συμφωνείτε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες εκκίνησης είναι η Ελληνική επικράτεια; Παρακαλούμε αναπτύξτε τις θέσεις σας.

Τέσσερις πάροχοι συμφωνούν ρητώς με τη θέση της EETT και δεν υπέβαλαν περαιτέρω σχόλια. Ένας πάροχος διαφωνεί με την ανάλυση της EETT όσον αφορά τη σχετική γεωγραφική αγορά. Εκφράζει την άποψη ότι η γεωγραφική αγορά θα πρέπει να μην είναι εθνική, αλλά μικρότερη προκειμένου να διασφαλίζεται η καταλληλότητα των επιβαλλόμενων ρυθμιστικών υποχρεώσεων. Θεωρεί ότι η EETT θα έπρεπε να προβεί στην ανάλυσή της χωρίς να λαμβάνει υπόψη τις συνέπειες των ισχυουσών μεσοσταθμισμένων χρεώσεων του ΟΤΕ (οι οποίες οδηγούν στη συγκέντρωση των νεοεισερχόμενων στην Αττική). Ο εν λόγω πάροχος θεωρεί ότι η EETT θα πρέπει να διεξάγει μια εξέταση ξεκινώντας από μηδενική βάση («greenfield analysis»).

Στη συνέχεια, ο ως άνω πάροχος αναφέρει στοιχεία που παρουσιάζουν τη γεωγραφική κατανομή των εταιρικών πελατών στην Αττική, σε άλλες μεγάλες πόλεις και στην υπόλοιπη Ελλάδα. Καταλήγει ότι τα στοιχεία αυτά (και στοιχεία που σχετίζονται με τον αριθμό των αντικοινομικών συνδρομητών της καθολικής υπηρεσίας) καταδεικνύουν ότι η Ελλάδα δεν είναι ομοιογενής σε εθνικό επίπεδο. Ο πάροχος αναφέρει ότι, με βάση τα ως άνω στοιχεία, καθώς και τα δεδομένα που διαθέτει η EETT σχετικά με την ανάπτυξη εναλλακτικών δικτύων, τη δυνατότητα για περαιτέρω κατασκευή δικτύων και το προφίλ των συνδρομητών, η EETT έπρεπε να εξετάσει την γεωγραφική ανομοιομορφία και να προσδιορίσει τις κατάλληλες χωριστές σχετικές γεωγραφικές αγορές. Αναφέρεται επίσης σε στοιχεία των ΣΕΒ και ΕΣΥΕ, τα οποία θα βοηθήσουν στον εντοπισμό της ανομοιογένειας της αγοράς, των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των νησιών (και της ανάγκης να διασφαλιστεί ότι τα χαρακτηριστικά των νησιών δεν οδηγούν σε ακατάλληλες αλλαγές τιμών σε άλλα σημεία), της χρησιμότητας των ορίων των τοπικών ζωνών κλήσεων στη διαφοροποίηση της ζήτησης και των γεωγραφικών παραγόντων που περιορίζουν τη δυνατότητα ανάπτυξης ασύρματων δικτύων.

Ο πάροχος αναφέρει ότι ο ορισμός στενότερων γεωγραφικών αγορών θα επιτρέψει:

- Την επιβολή στοχευμένων ρυθμιστικών υποχρεώσεων που θα οδηγούν μόνο στους επιδιωκόμενους στόχους
- Τη διαμόρφωση ρυθμιστικών υποχρεώσεων προσαρμοσμένων στις ιδιαιτερότητες κάθε αγοράς
- Την εξειδίκευση στην τιμολογιακή ρύθμιση βελτιώνοντας την ανταγωνιστικότητα προς όφελος των καταναλωτών
- Τη σύμπλευση των ρυθμίσεων με τον προγραμματισμό της Δημόσιας Διοίκησης, και
- Τη χρήση ρυθμιστικών υποχρεώσεων που παρέχουν κίνητρα προς ανάπτυξη εναλλακτικών υποδομών.

Επιπλέον, ο πάροχος αναφέρει ότι η EETT θα πρέπει να εξετάσει τα σχόλιά του και στο πλαίσιο της εξέτασης της σχετικής γεωγραφικής αγοράς για υπηρεσίες τερματισμού και υπηρεσίες διαβίβασης.

Ερώτησης 7.4 – Συμφωνείτε με την εξέταση της EETT αναφορικά με τη σχετική αγορά για υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων; Παρακαλούμε αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Όλοι οι πάροχοι συμφωνούν γενικώς με την ανάλυση της EETT, με την επιφύλαξη των κάτωθι σχολίων και προϋποθέσεων.

Ένας πάροχος συμφωνεί με την εξέταση της EETT σχετικά με την επίδραση των διαφορετικών ροών πληρωμών και των διαδικασιών στα όρια της σχετικής αγοράς. Επισημαίνει τις συνέπειες τόσο της λιανικής χρέωσης με βάση την αρχή «ο καλών πληρώνει» για κλήσεις σε τελικούς χρήστες, όσο και της σχέσης ανάμεσα στον πάροχο τερματισμού και στον πάροχο υπηρεσιών περιεχομένου για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών. Αναφέρει επίσης ότι το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο έχει αποτελεσματικά υποκαταστήσει τις διαπραγματεύσεις σχετικά με τις υποκείμενες υπηρεσίες χονδρικής για κλήσεις σε τελικούς χρήστες (ή σε γεωγραφικούς αριθμούς). Αντιθέτως, ο τερματισμός σε υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας (PRS), μεριζόμενου κόστους και ατελούς χρέωσης παραμένουν αντικείμενο εμπορικών διαπραγματεύσεων, επιβεβαιώνοντας τη διαφορετική δυναμική του τερματισμού κλήσεων όταν εμπλέκεται ένας πάροχος υπηρεσιών περιεχομένου.

Ένας άλλος πάροχος συμφωνεί με το γενικό συμπέρασμα της EETT, αλλά αναφέρει ότι οι πάροχοι υπηρεσιών που έχουν τη δυνατότητα να τερματίζουν κλήσεις θα μπορούσαν να θεωρηθούν ότι παρέχουν υπηρεσία σε έναν περιορισμένο βαθμό η οποία δύναται να υποκατασταθεί από τον τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες. Με την προϋπόθεση αυτή συμφωνεί ότι η αγορά τερματισμού κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών είναι πιο ανταγωνιστική και ότι οι φραγμοί εισόδου είναι μικρότεροι. Ο ίδιος πάροχος δηλώνει ότι θεωρεί πως δεν είναι απαραίτητα ορθό το ότι δεν υπάρχει τιμολογιακή πίεση από πλευράς λιανικής στις υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων προς αριθμούς προστιθέμενης αξίας (PRS).

Ένας πάροχος επισημαίνει στην EETT τις υπηρεσίες για τις οποίες δεν είναι διαθέσιμη η Επιλογή/Προεπιλογή Φορέα (βλέπε Ερώτηση 7.1, ανωτέρω, για περισσότερες λεπτομέρειες). Ο πάροχος επαναλαμβάνει την άποψή του ότι οι νεοεισερχόμενοι πάροχοι τερματισμού έχουν πολύ περιορισμένη διαπραγματευτική ισχύ έναντι του παρόχου εκκίνησης. Αναφέρει ότι ο πάροχος εκκίνησης έχει ορίσει το τέλος παρακράτησης για μια σειρά κλήσεων (π.χ. κλήσεις σε σύντομους κωδικούς) αυθαίρετα, χωρίς να διαπραγματευτεί με τους παρόχους τερματισμού. Τέλος, σημειώνει ότι ο υποχρεωτικός καθορισμός της τιμής αστικών κλήσεων για κλήσεις

μεριζόμενης χρέωσης αφαιρεί κάθε στοιχείο διαπραγμάτευσης ανάμεσα στον πάροχο εκκίνησης και τερματισμού που εμπλέκονται στις κλήσεις αυτές.

Τέλος, ένας πάροχος σημειώνει ότι τα στοιχεία της EETT υποδεικνύουν ότι οι πάροχοι τερματισμού έχουν τη δυνατότητα να ορίζουν τα δικά τους τέλη τερματισμού. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι λιανικές χρεώσεις εξερχόμενων κλήσεων δεν διαφοροποιούνται λόγω των τελών τερματισμού, ο ΟΤΕ προσαρμόζει την παρακράτηση (ουσιαστικά επιδοτεί το κόστος εξερχόμενων κλήσεων με τα έσοδά του από τερματισμό). Ο πάροχος παρατηρεί ότι άλλα Κράτη Μέλη έχουν υιοθετήσει την αρχή της αμοιβαιότητας για τα τέλη τερματισμού, προκειμένου να αποφύγουν στρεβλώσεις της αγοράς που ο πάροχος θεωρεί ότι προκύπτουν από την παρούσα κατάσταση στην Ελλάδα.

Ερώτηση 7.5 – Συμφωνείτε ότι υπάρχει μια ενιαία σχετική αγορά για υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων σε σταθερά δίκτυα, ήτοι μια αγορά που περιλαμβάνει όλα τα δίκτυα; Παρακαλούμε όπως αναπτύξετε τις θέσεις σας.

Ένας πάροχος ζητά από την EETT να εξετάσει εάν θα ήταν κατάλληλο να ορισθούν πολλαπλές αγορές για τερματισμό κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών – για κάθε προϊόν (π.χ., PRS, 800 και ΕΠΑΚ). Σημειώνει ότι εάν η EETT δεν χωρίσει την αγορά με αυτόν τον τρόπο, θα είναι απαραίτητο να υιοθετηθούν διαφοροποιημένες ρυθμιστικές υποχρεώσεις.

Δύο πάροχοι συμφωνούν με την ανάλυση της EETT και σημειώνουν ότι οι φραγμοί εισόδου είναι σημαντικά χαμηλότεροι για κλήσεις σε μη γεωγραφικούς αριθμούς, ότι οι πάροχοι περιεχομένου έχουν μεγαλύτερη δυνατότητα και είναι πιο πρόθυμοι να αλλάξουν (πάροχο) από τους καλούμενους τελικούς χρήστες και ότι η κατασκευή εναλλακτικής υποδομής πρόσβασης για την παροχή σύνδεσης στους παρόχους περιεχομένου είναι οικονομικά πιο εφικτή. Ωστόσο, ένας εκ των δύο παρόχων επισημαίνει στην EETT ότι δεν θα πρέπει να συμπεράνει ότι αυτό υποδεικνύει ότι η αγορά είναι ανταγωνιστική, ιδίως εν όψει της δυνατότητας των παρόχων οι οποίοι κατέχουν δεσπόζουσα θέση σε συνδεδεμένες αγορές να εκμεταλλευθούν την εν λόγω ισχύ τους με σκοπό να επεκτείνουν την αγοραστική τους δύναμη στην πολυδुकτυακή αγορά του τερματισμού κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών.

Ερώτηση 7.6 – Συμφωνείτε ότι υπάρχει μια αγορά τερματισμού ανά δίκτυο για τις υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων σε τελικούς χρήστες; Παρακαλούμε αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Ένας πάροχος εξέφρασε επιφυλάξεις σχετικά με τις επιπτώσεις που θα επέλθουν στο θέμα της αγοραστικής δύναμης και των ρυθμιστικών υποχρεώσεων συνεπεία του ορισμού, από την EETT, ξεχωριστών αγορών ανά δίκτυο για τον τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες. Συνιστά στην EETT να εξετάσει εάν η κίνηση τερματισμού κάθε δικτύου (και τα αντίστοιχα έσοδα) είναι ουσιώδη. Σημειώνει ότι το χαμηλό επίπεδο των τελών τερματισμού που εισπράττουν οι περισσότεροι εναλλακτικοί πάροχοι σημαίνει ότι η ρύθμιση δεν θα έχει ουσιαστικά καμία επίδραση στις χρεώσεις τους ή στην ευρύτερη αγορά. Επί της βάσης αυτής, θεωρεί πως η ρύθμιση των χρεώσεων αυτών θα είναι δυσανάλογη, καθώς τα οφέλη της αγοράς δεν θα

αντανακλούν το κόστος συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις. Παρομοίως, ένας άλλος πάροχος αναφέρει ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να εξετάσει, χωριστά για κάθε περίπτωση, εάν είναι κατάλληλος ο ορισμός χωριστών αγορών τερματισμού για κάθε δίκτυο. Σημειώνει επίσης την ιδιαιτερότητα της δομής της αγοράς σταθερών δικτύων/υπηρεσιών (δηλαδή, ο ΟΤΕ είναι ο μόνος πάροχος με εθνικό δίκτυο και ουσιαστικά σχεδόν μονοπωλεί τις σχετικές λιανικές αγορές κατωτέρων σταδίων).

Ένας τρίτος πάροχος σημειώνει ότι θα ήταν δύσκολο να υπάρξει ένας ορισμός διαφορετικός από αυτόν της αγοράς ανά δίκτυο για τον τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες, δεδομένης της κρατούσας άποψης για τα ζητήματα αυτά σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, αναφέρει το veto της Επιτροπής στο σχέδιο απόφασης της RegTP, η οποία αναφέρει ότι η αντισταθμιστική αγοραστική ισχύς της Deutsche Telekom περιόριζε την ισχύ στην αγορά των 53 εναλλακτικών δικτύων. Στα πλαίσια αυτά, ο πάροχος σημειώνει ότι αναμένει πως η ΕΕΤΤ θα καταλήξει πως όλοι οι πάροχοι σταθερών δικτύων έχουν Σημαντική Ισχύ στην Αγορά τερματισμού στο δίκτυό τους και αναφέρει ότι είναι σημαντικό η ΕΕΤΤ να διασφαλίσει ότι οι υποχρεώσεις που θα επιβληθούν αφενός στον ΟΤΕ και αφετέρου στους εναλλακτικούς παρόχους δικτύων θα είναι αναλογικές και δεν θα επιβαρύνουν υπερβολικά τους εναλλακτικούς παρόχους δικτύων.

Ένας άλλος πάροχος συμφωνεί με το συμπέρασμα της ΕΕΤΤ για δύο βασικούς λόγους. Πρώτον, αφού αναφέρει ότι δεν είναι εφικτό να αναπτύξουν οι εναλλακτικοί πάροχοι ένα δίκτυο ίδιο με το δίκτυο τοπικής πρόσβασης του ΟΤΕ, σημειώνει ότι το κόστος τερματισμού τείνει να αντανακλά την ανάπτυξη δικτύου του νεοεισερχόμενου (καθώς αυτό καθορίζει το βαθμό στον οποίο τερματίζουν σε τοπικό επίπεδο). Δεύτερον, συμφωνεί ότι δεν υπάρχει σχέση ανάμεσα στις τιμές λιανικής και στα τέλη τερματισμού και ότι δεν είναι εφικτό να υπάρξει είσοδος στην αγορά (προκειμένου να παρέχεται ένα πλήρες δίκτυο τερματισμού) ως ανταπόκριση σε μια μικρή, αλλά ουσιώδη, αύξηση στα τέλη τερματισμού του ΟΤΕ.

Ένας άλλος πάροχος συμφωνεί και αναφέρει ότι η επερχόμενη ανάλυση της αγοράς αυτής από την ΕΕΤΤ θα πρέπει να λάβει υπόψη το γεγονός ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι τερματισμού εξαρτώνται από τον ΟΤΕ για την παροχή υπηρεσιών εκκίνησης, ενώ παρέχουν υπηρεσίες τερματισμού μόνο σε έναν περιορισμένο αριθμό πελατών. Κατά συνέπεια, αναφέρει, οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν έχουν διαπραγματευτική ισχύ απέναντι στον ΟΤΕ και έχουν αμελητέα έως ανύπαρκτη ικανότητα να επηρεάσουν τις συνθήκες του ανταγωνισμού.

Ερώτηση 7.7 – Συμφωνείτε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες τερματισμού είναι η Ελληνική Επικράτεια; Παρακαλούμε αναπτύξτε την απάντησή σας.

Μόνο τρεις πάροχοι απάντησαν ρητώς στην ερώτηση αυτή. Καθένας από αυτούς ανέφερε ότι συμφωνεί με την ανάλυση της ΕΕΤΤ και δεν έκανε περαιτέρω σχόλια.

Ερώτηση 7.8 – Συμφωνείτε με την εξέταση της ΕΕΤΤ αναφορικά με τη σχετική αγορά για υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων; Παρακαλούμε αναπτύξτε την απάντησή σας.

Ένας πάροχος επιστά την προσοχή της ΕΕΤΤ προκειμένου να λάβει υπόψη το veto που άσκησε η Επιτροπή στο σχέδιο απόφασης της Αυστριακής Ρυθμιστικής Αρχής για την αγορά αυτή. Σημειώνει επίσης ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να αναφερθεί ρητώς στη μέχρι σήμερα άρνηση των παρόχων κινητής να παράσχουν διαβίβαση σε τρίτα μέρη. Τέλος, ο πάροχος αμφισβητεί την

ορθότητα της εκτίμησης της ΕΕΤΤ ότι η διαβίβαση αποτελεί πολύ μικρό τμήμα των λιανικών τιμών (αποκλείοντας τη δυνατότητα ενός καθετοποιημένου παρόχου να ασκήσει σημαντική πίεση σε ένα υποθετικό μονοπώλιο). Υποστηρίζει ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να αναφέρει την ανάγκη επιβολής υποχρεώσεων στον ΟΤΕ προκειμένου να αντιμετωπίσει τα ελάχιστα περιθώρια που διαθέτουν επί του παρόντος οι νεοεισερχόμενοι (ως αποτέλεσμα των υψηλών τελών διασύνδεσης του ΟΤΕ).

Ένας άλλος πάροχος αναφέρεται στη θέση των παρόχων κινητής. Διαφοροποιεί ανάμεσα στη χρήση μισθωμένων γραμμών και στις υπηρεσίες διαβίβασης, αναφέροντας ότι ορισμένοι εναλλακτικοί πάροχοι προμηθεύονται μισθωμένες γραμμές από αυτόν προκειμένου να μεταφέρουν την κίνηση μεταξύ κέντρων. Ο πάροχος αναφέρει επίσης ότι η αναλυτική προσέγγιση της ΕΕΤΤ, με βάση την οποία ρωτά τους ενδιαφερόμενους φορείς της αγοράς εάν οι Πάροχοι Δικτύων Κινητής (ΜΝΟ) μπορούν να παράσχουν ανταγωνιστικά υποκατάστατα των υπηρεσιών διαβίβασης λόγω του ότι οι Πάροχοι Δικτύων Κινητής έχουν εγκαταστήσει υποδομή υψηλής χωρητικότητας, είναι εσφαλμένη. Ο πάροχος σημειώνει ότι οι υπηρεσίες διαβίβασης είναι από τη φύση τους μεταγόμενες υπηρεσίες («switched services»), οι οποίες απαιτούν υποδομή σε κέντρα μεταγωγής και στα δύο άκρα της υπηρεσίας. Επομένως, υπάρχει διάκριση ανάμεσα στις υπηρεσίες διαβίβασης και στις απευθείας συνδέσεις (οι δεύτερες παρέχονται μέσω μισθωμένων γραμμών) η οποία δεν θα πρέπει να αγνοείται. Επί της βάσης αυτής, ο πάροχος αμφισβητεί το ότι οι Πάροχοι Δικτύων Κινητής θα πρέπει να θεωρούνται ότι παρέχουν χωρητικότητα για διαβίβαση. Επίσης, ο πάροχος αναφέρει ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να συμπεριλάβει όλα τα είδη χωρητικότητας, συμπεριλαμβανομένης της χωρητικότητας που χρησιμοποιείται για την παράδοση υπηρεσιών VoIP, εάν διευρύνει τη σχετική υπηρεσία. Επιπλέον, ο πάροχος αναφέρει ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να είναι προσεκτική προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι υποχρεώσεις που θα επιβληθούν θα είναι αναλογικές και αναγκαίες, λαμβάνοντας υπόψη το σχετικό και απόλυτο μέγεθος κάθε παρόχου.

Ένας τρίτος πάροχος συμφωνεί ότι υπάρχει χωριστή αγορά για τις υπηρεσίες διαβίβασης και ότι η αγορά αυτή δεν περιλαμβάνει τις αυτό-παρεχόμενες υπηρεσίες. Επίσης αναφέρει ότι θεωρεί πως θα συνεχίσει να υπάρχει μια χωριστή αγορά και στο άμεσο μέλλον, λόγω του περιορισμένου εύρους των εναλλακτικών δικτύων, του περιορισμένου αριθμού τοπικών κέντρων στα οποία διασυνδέονται οι εναλλακτικοί πάροχοι, την αδυναμία σημαντικής επιπλέον ανάπτυξης δικτύων από τους νεοεισερχόμενους, τη μη ελκυστικότητα της άμεσης διασύνδεσης μεταξύ εναλλακτικών παρόχων (λόγω του σχετικού κόστους των μισθωμένων γραμμών και του χαμηλού όγκου κίνησης που θα ανταλλάσσεται) και του απαιτούμενου χρόνου, και της πολυπλοκότητας των διαπραγματεύσεων, προκειμένου να επιτευχθεί συμφωνία με τον ΟΤΕ για συνεγκατάσταση. Δεδομένων των συνθηκών, δηλώνει ότι δεν θεωρεί πως οι εναλλακτικοί πάροχοι θα απομακρυνθούν από τις υπηρεσίες διαβίβασης του ΟΤΕ ως ανταπόκριση σε μια αύξηση τιμών της τάξης του 5 έως 10%. Ένας άλλος πάροχος επίσης αναφέρεται στη μη ελκυστικότητα της άμεσης διασύνδεσης (με τη χρήση μισθωμένων γραμμών) και την πιθανότητα οι νεοεισερχόμενοι να μην επιλέξουν την άμεση διασύνδεση ως ανταπόκριση σε μια αύξηση τιμών της τάξης του 5 έως 10% από τον ΟΤΕ. Στη συνέχεια αναφέρει ότι οι υπηρεσίες διαβίβασης παραμένουν σημαντικές ακόμη και για τους άμεσα διασυνδεδεμένους νεοεισερχόμενους, καθώς είναι απαραίτητη τόσο για την εξυπηρέτηση «υπερροικής» κίνησης (overflow traffic) όσο και για την εξυπηρέτηση κίνησης κατά την διάρκεια έκτακτων δυσλειτουργιών στις απευθείας διασυνδέσεις ως εναλλακτικές οδεύσεις («outages»).

Τέλος, ένας πάροχος χαρακτηρίζει την προσέγγιση της EETT ως τεχνολογικά συγκεκριμένη (με βάση τη δομή του δικτύου του ΟΤΕ) και σημειώνει ότι η προσέγγιση θα έπρεπε να είναι τεχνολογικά ουδέτερη. Ο πάροχος αυτός αναφέρει ότι η Γερμανική RegTP όρισε σχετικές αγορές προϊόντων για διαβίβαση σε σταθερά δίκτυα (συμπεριλαμβανομένης της εκκίνησης κλήσεων με Προεπιλογή), για διαβίβαση σε σταθερά δίκτυα (μαζί με την εκκίνηση εθνικών κλήσεων σε υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας), για διαβίβαση σε σταθερά δίκτυα (μαζί με την εκκίνηση κλήσεων στο διαδίκτυο), για διαβίβαση σε σταθερά δίκτυα (μαζί με τον τερματισμό στο εθνικό δίκτυο εκτός από τον τερματισμό σε κινητά δίκτυα) και για διαβίβαση σε σταθερά δίκτυα (μαζί με τις υπηρεσίες εκκίνησης και τερματισμού σε κινητό δίκτυο).

Ερώτηση 7.9 – Συμφωνείτε ότι στην Ελλάδα υπάρχει περιορισμένη προσφορά υπηρεσιών διαβίβασης σε τρίτα μέρη από πλευράς εναλλακτικών παρόχων; Παρακαλούμε όπως θεμελιώσετε την απάντησή σας με σχετικά στοιχεία όγκου κίνησης και εσόδων.

Δύο εκ των συμμετεχόντων συμφώνησαν με τα συμπεράσματα της EETT. Ένας εξ αυτών συγκεκριμένα, ανέφερε ότι παρέχει ορισμένες υπηρεσίες διαβίβασης στα πλαίσια των συμφωνιών διασύνδεσης που έχει με άλλους παρόχους σταθερής τηλεφωνίας. Καθώς ωστόσο οι εν λόγω συμφωνίες διασύνδεσης είναι σχετικά νέες, και ο όγκος κίνησης και τα έσοδα παραμένουν χαμηλά, ο ως άνω συμμετέχων παρατηρεί ότι ουσιαστικά υπάρχουν πολύ λίγα αξιόπιστα στοιχεία σχετικά με τη συμμετοχή των εναλλακτικών παρόχων στη σχετική αγορά. Σημειώνει ωστόσο, ότι σύμφωνα με τα όσα διαφαίνονται, οι περισσότεροι πάροχοι σταθερής τηλεφωνίας χρησιμοποιούν πλέον άμεσες συνδέσεις με τον ΟΤΕ αντί να αγοράζουν υπηρεσίες διαβίβασης από άλλους εναλλακτικούς παρόχους (εκτός από τις περιπτώσεις υπερροικής κίνησης). Επιπροσθέτως, ο ως άνω συμμετέχων σημειώνει ότι και οι διεθνείς και οι κινητοί πάροχοι τηλεφωνίας φαίνεται να χρησιμοποιούν άμεσες συνδέσεις και όχι να αγοράζουν υπηρεσίες διαβίβασης από άλλους εναλλακτικούς παρόχους. Τέλος, ο εν λόγω συμμετέχων παρατηρεί ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι αντιμετωπίζουν καθυστερήσεις και μια σειρά από άλλες δυσκολίες όταν επιχειρούν να διασυνδέσουν τις δικές τους υποδομές (δηλ. όχι τις μισθωμένες γραμμές διασύνδεσης που τους παρέχει ο ΟΤΕ) με τον ΟΤΕ.

Ένας τρίτος συμμετέχων στη διαβούλευση ανέφερε ότι κατά την άποψή του, η δυναμική ανάλυση της EETT δεν θα έπρεπε να εμποδίζεται/επηρεάζεται από τον χαμηλό όγκο των υπηρεσιών διαβίβασης που παρέχονται επί του παρόντος από τους εναλλακτικούς παρόχους. Ο εν λόγω συμμετέχων επισημαίνει ότι η ανάλυση της EETT από πλευράς προσφοράς θα πρέπει να δώσει ιδιαίτερη σημασία στα ζητήματα της ευελιξίας, του χρόνου απόκτησης και του κόστους τα οποία χαρακτηρίζουν την απόκτηση από την πλευρά των εναλλακτικών παρόχων των απαιτούμενων υποδομών για την παροχή υπηρεσιών διαβίβασης. Σε αυτά τα πλαίσια, ο ως άνω συμμετέχων αναφέρει ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι διαθέτουν ήδη υποδομές οπτικών ινών οι οποίες θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την παροχή υπηρεσιών διαβίβασης εάν το ρυθμιστικό πλαίσιο ενθάρρυνε κάτι τέτοιο. Ως εκ τούτου, σημειώνει ότι είναι σημαντικό η EETT να εξασφαλίσει ότι η ανάλυση της θα άρχεται από μηδενικής βάσης ('greenfield' analysis).

Ερώτηση 7.10 – Πιστεύετε ότι οι πάροχοι δικτύων κινητής έχουν επί του παρόντος επαρκή κάλυψη που να τους επιτρέπει να παρέχουν σταθερές υπηρεσίες διαβίβασης στην Ελλάδα; Σε περίπτωση που διαφωνείτε με την προηγούμενη ερώτηση, πιστεύετε ότι οι πάροχοι δικτύων κινητής θα βρίσκονται στην ίδια θέση τα επόμενα δύο χρόνια; Παρακαλούμε όπως θεμελιώσετε την θέση σας με σχετικά στοιχεία κάλυψης και χωρητικότητας.

Δύο εκ των συμμετεχόντων ανέφεραν ότι δεν διαθέτουν τα στοιχεία που θα τους επέτρεπαν να απαντήσουν στην προαναφερόμενη ερώτηση. Ένας εξ αυτών παρατήρησε απλά ότι κανένας πάροχος δικτύου κινητής δεν έχει κάλυψη παρόμοια με αυτή του ΟΤΕ. Ένας τρίτος συμμετέχων συμφώνησε, και σημείωσε ότι οι πάροχοι κινητής τηλεφωνίας δύνανται να παρέχουν χωρητικότητα σε ζεύξεις υψηλής κίνησης (άλλα δεν δύνανται να παρέχουν πέραν αυτών των συγκεκριμένων ζεύξεων). Ωστόσο, σημείωσε ότι η ως άνω χωρητικότητα αποκτάται μόνο μέσω μισθωμένων γραμμών και όχι δια των λεπτών διαβίβασης. Σε αυτά τα πλαίσια, ο εν λόγω συμμετέχων σημείωσε ότι οι πάροχοι κινητής τηλεφωνίας κάνουν τέτοια διαστασιοποίηση του δικτύου τους ώστε να εξυπηρετούν τις δικές τους ανάγκες. Θα απαιτούνται σημαντικές επιπρόσθετες επενδύσεις προκειμένου να παρέχουν υπηρεσίες διαβίβασης σε τρίτα μέρη. Επιπλέον, ο εν λόγω συμμετέχων παρατήρησε ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι κάνουν όλο και περισσότερο χρήση IP κίνησης προκειμένου να μειώσουν την εξάρτησή τους από την κίνηση διαβίβασης, και αυτό σημαίνει ότι η ΕΕΤΤ θα έπρεπε να επικεντρώσει την ανάλυσή της στο εάν οι εν λόγω πάροχοι έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν χωρητικότητα διαβίβασης σε τρίτα μέρη και όχι στο εάν έχουν περίσσεια χωρητικότητα μεταξύ δύο σημείων.

Ερώτηση 7.11 – Συμφωνείτε ότι υπάρχει μια ενιαία σχετική αγορά για υπηρεσίες διαβίβασης σε σταθερά δίκτυα, ήτοι μια αγορά που περιλαμβάνει όλα τα δίκτυα; Παρακαλούμε αναλύστε τις θέσεις σας.

Τρεις συμμετέχοντες συμφώνησαν ρητά με την ανάλυση της ΕΕΤΤ. Ένας εκ των συμμετεχόντων επεσήμανε ότι οι νεοεισερχόμενοι πιθανόν να μην εισέρχονται στην αγορά σε εθνικό επίπεδο, αλλά όταν εισέρχονται, ανταγωνίζονται σε ένα περιβάλλον που περιλαμβάνει όλα τα δίκτυα.

Ερώτηση 7.12 – Συμφωνείτε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες διαβίβασης είναι η Ελληνική Επικράτεια; Παρακαλούμε όπως αναλύσετε την απάντησή σας.

Τρεις συμμετέχοντες συμφώνησαν ρητά με την ανάλυση της ΕΕΤΤ. Ένας συμμετέχων σημείωσε ότι δεδομένου του εύρους της υπηρεσίας διαβίβασης του ΟΤΕ, οι όποιοι ανταγωνιστές, ανταγωνίζονται την προσφορά του ΟΤΕ σε εθνικό επίπεδο.

ΜΕΡΟΣ 2 – ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

Πρωταρχικώς, η ΕΕΤΤ υπενθυμίζει στους συμμετέχοντες ότι δια της παρούσης αναφοράς ολοκληρώνεται η διαδικασία διαβούλευσης για τον ορισμό των σχετικών αγορών 8 έως 10. Η ΕΕΤΤ δεν θα λάβει υπόψη της τα όποια τυχόν επιπλέον σχόλια των συμμετεχόντων αναφορικά

με τους ως άνω ορισμούς αγορών, είτε αυτά υποβληθούν κατά το στάδιο της ανάλυσης των αγορών ή κατά το στάδιο της εξέτασης των ρυθμιστικών μέτρων ή σε κάποια άλλη περίοδο.

Στατική Ανάλυση

Ένας εκ των συμμετεχόντων εξέφρασε την άποψη ότι η ανάλυση των σχετικών αγορών της EETT είναι στατική, και ότι δεν λαμβάνει επαρκώς υπόψη της τις μελλοντικές εξελίξεις, και τις δυναμικές και τάσεις της αγοράς. Η EETT θεωρεί ότι προέβη σε εξέταση τόσο της υπάρχουσας κατάστασης της αγοράς όσο και των πιθανών εξελίξεων που δύνανται να υπάρξουν στην αγορά κατά την χρονική περίοδο της παρούσας εξέτασης. Η EETT δεν θεωρεί ότι υφίστανται ή πρόκειται να υπάρξουν κάποιες σημαντικές τεχνολογικές ή άλλες αλλαγές στην εν λόγω αγορά, τις οποίες δεν εξέτασε. Σε αυτά τα πλαίσια, αξίζει να επισημανθεί επίσης, ότι ο εν λόγω συμμετέχων δεν ανέφερε συγκεκριμένα ποια σημεία της ανάλυσης της EETT θεωρεί προβληματικά. Αντίθετα ο εν λόγω συμμετέχων περιορίστηκε στο γενικό και αόριστο σχόλιο ότι η EETT θα έπρεπε να έχει εξετάσει τις λιανικές αγορές κατά την ανάλυσή της, χωρίς να προσδιορίζει στην απάντησή του τις συγκεκριμένες εξελίξεις που αυτός πιστεύει ότι θα επέλθουν στην αγορά λιανικής.

Επιπροσθέτως, ο ως άνω συμμετέχων προέβαλε ως ένσταση ότι η EETT δεν προσδιόρισε την χρονική περίοδο στην οποία αναφέρεται η ανάλυσή της. Η EETT σημειώνει ότι εξέτασε πιθανές εξελίξεις που δύνανται να επιδράσουν στο εύρος των σχετικών αγορών για μια περίοδο 24 μηνών το οποίο κρίνεται εύλογο.

Διαφάνεια

Ένας εκ των συμμετεχόντων παρατήρησε ότι η EETT δεν διευκρινίζει ούτε και κάνει διαθέσιμες στους συμμετέχοντες όλες τις πληροφορίες στις οποίες βασίζεται η ανάλυσή της. Η EETT αναφορικά με το ανωτέρω σχόλιο επισημαίνει ότι έχει δημοσιοποιήσει όλα τα στοιχεία στα οποία βασίσθηκε η ανάλυσή της, με την επιφύλαξη της αρχής του επιχειρηματικού απορρήτου. Τα στοιχεία στα οποία βασίσθηκε η ανάλυση της EETT αποτελούν ως επί το πλείστον στοιχεία τα οποία παρείχαν οι ενεργοί πάροχοι των σχετικών αγορών.

Εξέταση της Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης (ΣΑΠ) στα πλαίσια των υπηρεσιών εκκίνησης κλήσεων

Ένας εκ των συμμετεχόντων διαφώνησε με την εξέταση της EETT αναφορικά με την επίδραση της Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης στις υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων. Διαφώνησε με τον χαρακτηρισμό του κόστους της σταθερής ασύρματης πρόσβασης ως ‘μη-ανακτήσιμο’ κόστος, καθώς και με την απόφαση της EETT να μην εξετάσει την επίδραση της ανάπτυξης της σταθερής ασύρματης πρόσβασης σε σχέση με τους όρους των αδειών. Τέλος, ο εν λόγω συμμετέχων παρατήρησε ότι οι επενδύσεις αναφορικά με την ΣΑΠ δύνανται να γίνονται επιλεκτικά αφήνοντας το περιθώριο σε παρόχους ΣΑΠ να διαλέγουν την καλύτερη δυνατή λύση. Η ανάλυση της EETT σχετικά με την επίδραση των υπηρεσιών ΣΑΠ αντικατοπτρίζει την υπάρχουσα κατάσταση στην αγορά και τον τρόπο με τον οποίο η EETT αναμένει ότι η αγορά θα εξελιχθεί κατά την διάρκεια της παρούσας εξέτασης. Οι όροι των σχετικών αδειών δεν

καθορίζουν απαραίτητα ούτε και αποτελούν την μοναδική πηγή στοιχείων αναφορικά με την επίδραση που δύναται να έχει στην αγορά η ανάπτυξη ενός δικτύου ΣΑΠ από μηδενική βάση. Η ΕΕΤΤ επεσήμανε στην ανάλυσή της ότι οι συνδέσεις ΣΑΠ δύναται να γίνονται επιλεκτικά και ότι αυτό επιτρέπει στους αδειοδοτημένους παρόχους να εστιάσουν τις επενδύσεις τους. Ωστόσο, τα ως άνω δεν ανατρέπουν το γεγονός ότι τα εν λόγω δίκτυα δεν έχουν (και δεν εκτιμάται ότι πρόκειται να έχουν κατά την διάρκεια της παρούσας εξέτασης) την έκταση που έχει το πλήρους γεωγραφικής κάλυψης υφιστάμενο δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο. Επιπροσθέτως, τα ως άνω επιβεβαιώνουν και την αδυναμία των εν λόγω δικτύων να παρέχουν μια υπηρεσία η οποία αποτελεί πραγματικό λειτουργικό υποκατάστατο αυτής που παρέχεται μέσω του προαναφερόμενου σταθερού δημόσιου τηλεφωνικού δικτύου.

Ορισμός αγορών για ειδικές υπηρεσίες εκκίνησης/ μια ενιαία πολυ-δικτυακή αγορά

Δύο εκ των συμμετεχόντων ζήτησαν από την ΕΕΤΤ να εξετάσει εάν θα πρέπει να ορισθούν διαφορετικές αγορές εκκίνησης για τα προϊόντα που απαιτούνται για την παροχή διαφόρων ειδών κλήσεων λιανικής ή εάν θα έπρεπε να υιοθετηθούν διαφορετικά ρυθμιστικά μέτρα για διαφορετικές υπηρεσίες. Στα πλαίσια ενός σχετικού σχολίου ένας εκ των συμμετεχόντων ζήτησε από την ΕΕΤΤ να διευκρινίσει τι εννοεί με τον όρο ‘πολυ-δικτυακή αγορά’.

Η ανάλυση της ΕΕΤΤ εξέτασε εάν υφίσταται μια ξεχωριστή σχετική αγορά για υπηρεσίες εκκίνησης που παρέχονται για κάποιες ή για όλες τις κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών. Η ΕΕΤΤ επεσήμανε τις δυναμικές των υπηρεσιών εκκίνησης που χρησιμοποιούνται τόσο για λιανικές κλήσεις σε τελικούς χρήστες όσο και για λιανικές κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών. Επιπλέον, η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν υφίσταται κάποιος έμμεσος ανταγωνιστικός περιορισμός ο οποίος πηγάζει από λιανικές υπηρεσίες που τιμολογούνται επί τη βάσει της αρχής ο ‘καλών πληρώνει’. Ειδικότερα, επεσήμανε ότι οι τελικοί χρήστες επιλέγουν ένας πάροχο δικτύου επί τη βάσει (μεταξύ άλλων) της ως άνω τιμολόγησης, και ότι δεν χρησιμοποιούν διαφορετικά δίκτυα για κλήσεις που πληρώνει ο καλών και για κλήσεις που πληρώνει ο καλούμενος. Παρομοίως, οι τελικοί χρήστες δεν χρησιμοποιούν διαφορετικά δίκτυα για διαφορετικά είδη κλήσεων που πληρώνει ο καλούμενος. Συνεπεία των ως άνω δυναμικών, αυτοί που αγοράζουν υπηρεσίες εκκίνησης προκειμένου να παρέχουν διάφορους τύπους κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών πρέπει να αγοράζουν υπηρεσίες από τον ίδιο προμηθευτή.

Η ΕΕΤΤ εξακολουθεί να είναι της άποψης ότι ο κατάλληλος τρόπος αντιμετώπισης της διαφορετικής τιμολόγησης των υπηρεσιών εκκίνησης που χρησιμοποιούνται για την παροχή διαφόρων υπηρεσιών λιανικής, είναι η επιβολή διαφορετικών ρυθμιστικών μέτρων που δύναται να περιλαμβάνουν ρυθμιστικά μέτρα σχετικά με την τιμολόγηση σε κάθε πάροχο που κατέχει Σημαντική Ισχύ στην αγορά (ΣΙΑ). Τα ως άνω ρυθμιστικά μέτρα θα πρέπει να είναι αναλογικά, και θα μπορούσαν μόνο να επιβληθούν σε επιχειρήσεις που κατέχουν Σημαντική Ισχύ στην αγορά.

Δια της χρήσης του όρου ‘πολυ-δικτυακή’ αγορά, η ΕΕΤΤ αναφέρεται στην έμμεση επίδραση των αποφάσεων των λιανικών τελικών χρηστών. Ουσιαστικά, η πραγματική επιλογή του παρόχου υπηρεσιών εκκίνησης γίνεται από τον λιανικό πελάτη, όταν αυτός επιλέγει τον πάροχο του δικτύου του. Όταν κάνει αυτή την επιλογή, ο πελάτης επιλέγει μεταξύ όλων των πιθανών παρόχων (που έχουν δίκτυο στην σχετική γεωγραφική αγορά).

Διαθεσιμότητα Επιλογής/Προεπιλογής Φορέα

Η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι το σχόλιο ενός εκ των συμμετεχόντων αναφορικά με την δυσκολία διείσδυσης στην σχετική αγορά που πηγάζει από πρακτικά ζητήματα/δυσκολίες προερχόμενα εκ της παροχής υπηρεσιών ατελούς και μεριζόμενης χρέωσης (onephone, freephone) καθώς και υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας (premium rate services) μέσω επιλογής φορέα είναι καθόλα βάσιμο¹. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ωστόσο, ότι τα ζητήματα φραγμών εισόδου όπως αυτά που αναφέρονται ανωτέρω πρέπει να εξετασθούν στο στάδιο της ανάλυσης της σχετικής αγοράς και όχι επί του παρόντος.

GSM gateways

Η ΕΕΤΤ σημείωσε το σχόλιο ενός εκ των συμμετεχόντων ότι η επίδραση των GSM gateways πρέπει να αντικατοπτρίζεται στην ανάλυση της ΕΕΤΤ σχετικά με τις υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων. Η ΕΕΤΤ επισημαίνει σχετικά, ότι τα GSM gateways χρησιμοποιούνται στα πλαίσια της εκκίνησης μόνο στις περιπτώσεις όπου επιχειρήσεις αδειοδοτημένες να χρησιμοποιούν το φάσμα GSM ουσιαστικά ‘αυτο-παρέχουν’ εκκίνηση φωνητικών κλήσεων. Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η υπάρχουσα ανάλυσή της έχει λάβει υπόψη της την προαναφερόμενη χρήση των GSM-gws δεδομένου ότι αυτοπαροχή έχει ήδη εξετασθεί. Η χρήση των GSM gateways σε όλες τις λοιπές περιπτώσεις δεν δύναται να αποτελεί αντικείμενο ανάλυσης της ΕΕΤΤ στα πλαίσια των υπηρεσιών της χονδρικής αγοράς εκκίνησης κλήσεων δεδομένου ότι οι εν λόγω περιπτώσεις συνιστούν (α) είτε περιπτώσεις ‘διασύνδεσης’ δικτύων ή (β) περιπτώσεις που οφείλουν να εξετασθούν στα πλαίσια αγορών λιανικής.

Σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων

Ένας εκ των συμμετεχόντων ανέφερε ότι κατά την άποψη του η σχετική γεωγραφική αγορά δεν είναι εθνική διότι οι επιχειρήσεις και τα δίκτυα δεν είναι ισομερώς κατανομημένα (και παρομοίως, τα τυχόν νέα δίκτυα στην Ελληνική Επικράτεια δεν πρόκειται επίσης να είναι ομοιογενώς ανεπτυγμένα).

Η ΕΕΤΤ ανέλυσε την παρούσα κατάσταση της αγοράς και τον τρόπο με τον οποίο αυτή δύναται να εξελιχθεί στα πλαίσια της 24μηνιας περιόδου εξέτασής της. Η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι, στα πλαίσια αυτής της περιόδου, είναι απίθανο ότι σε οποιαδήποτε περιοχή, συμπεριλαμβανομένης της Αττικής, θα υπάρξει επαρκής επέκταση των υποδομών που θα σημάνει και σημαντική αλλαγή στο ανταγωνιστικό πεδίο. Η ανάπτυξη υποδομών μεγάλων αποστάσεων (ακόμα και του τύπου οπτικού δακτυλίου που παρατηρείται σε μεγάλα αστικά κέντρα) δεν έχει σημαντική επίδραση σε αστικές υποδομές (οι οποίες απαιτούνται προκειμένου να παρασχεθούν υπηρεσίες εκκίνησης).

Ενόψει των σχετικά ομοιογενών ανταγωνιστικών συνθηκών οι οποίες προκύπτουν κυρίως από το γεγονός ότι ελάχιστες εναλλακτικές τοπικές ευκολίες έχουν αναπτυχθεί στην Ελλάδα, η

¹ Οι εν λόγω υπηρεσίες δεν παρέχονται μέσω προεπιλογής φορέα

EETT δεν θεωρεί ότι είναι πρόπον να ορισθούν σχετικές γεωγραφικές αγορές με εύρος μικρότερο του εθνικού.

Ρυθμιστικές υποχρεώσεις που σχετίζονται με τις αγορές τερματισμού

Ένας αριθμός συμμετεχόντων υπέβαλε παρατηρήσεις αναφορικά με τις ρυθμιστικές υποχρεώσεις που κρίνει ότι πρέπει (ή δεν πρέπει) να υποβληθούν στην σχετική αγορά για τον τερματισμό κλήσεων. Η EETT σημείωσε τα ως άνω σχόλια των συμμετεχόντων. Επισημαίνεται ωστόσο ότι το ζήτημα των ρυθμιστικών υποχρεώσεων θα αποτελέσει αντικείμενο χωριστής διαβούλευσης και τα όποια σχόλια των συμμετεχόντων αναφορικά με την επιβολή ρυθμιστικών υποχρεώσεων θα εκτιμηθούν στα πλαίσια αυτής.

Ενιαία αγορά για τερματισμό κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών

Η εξέταση από την EETT των δυναμικών της αγοράς για τον τερματισμό κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών καθώς και τα στοιχεία που υπεβλήθησαν από τους συμμετέχοντες στη Δημόσια Διαβούλευση, υποδεικνύουν ότι δεν δύναται να υποστηριχθεί από την EETT ο ορισμός μιας ξεχωριστής αγοράς σύμφωνα με την διαδικασία του άρθρου 7 της Οδηγίας Πλαίσιο που θα απαιτούσε την εξέταση της σωρευτικής πλήρωσης των τριών κριτηρίων που έχουν τεθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ειδικότερα, η εν λόγω αγορά δεν φαίνεται να χαρακτηρίζεται από υψηλούς και ανυπερέβλητους φραγμούς εισόδου. Επιπροσθέτως, φαίνεται ότι οι αποτυχίες της αγοράς που έλαβαν χώρα στο παρελθόν, ήταν αποτελέσματα των αποτυχιών της αγοράς εκκίνησης κλήσεων, καθότι οι υψηλές παρακρατήσεις στην εκκίνηση κλήσεων κατέστησαν αντι-οικονομικό για παρόχους πέραν του εκκινούντος παρόχου να εισέλθουν σε λιανικές συμφωνίες με τους παρόχους υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν εδύναντο να παρέχουν υπηρεσίες τερματισμού σε παρόχους υπηρεσιών. Η EETT θεωρεί ότι η αποτελεσματική ρύθμιση των παρακρατήσεων στην εκκίνηση δια της επιβολής ενός ρυθμιστικού μέτρου που θα επιβληθεί στην αγορά των σταθερών υπηρεσιών εκκίνησης κλήσεων, καθιστά μη αναγκαίο τον ορισμό μιας αγοράς για τερματισμό κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών στα πλαίσια του Άρθρου 7.

Ωστόσο, η EETT θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί τις εξελίξεις στην αγορά και θα προβεί σε κάθε αναγκαία ενέργεια προκειμένου να αντιμετωπίσει τυχόν αποτυχίες, αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών τερματισμού κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών.

Σε αυτά τα πλαίσια, η EETT έχει επιφυλάξεις ως προς το να ακολουθήσει την προσέγγιση ενός εκ των συμμετεχόντων ο οποίος ζητά από την EETT να εξετάσει εάν θα έπρεπε να ορισθούν πολλαπλές αγορές για διαφορετικούς τύπους κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών. Η υπηρεσία τερματισμού που παρέχεται σε κάθε περίπτωση είναι λειτουργικά εναλλάξιμη και τα κόστη είναι συγκρίσιμα. Οι υπάρχουσες διαφορές ως προς τις τιμές και τους λοιπούς όρους και προϋποθέσεις παροχής αποτελούν κυρίως αποτέλεσμα ρυθμιστικής παρέμβασης (και σε ορισμένες περιπτώσεις, αποτέλεσμα εμπορικών διαπραγματεύσεων). Η EETT είναι της άποψης ότι στο βαθμό που κριθεί απαραίτητο να διατηρηθούν ορισμένα ρυθμιστικά μέτρα, κάτι τέτοιο είναι καλύτερο να γίνει δια των υποχρεώσεων που θα επιβληθούν σε παρόχους που πιθανόν να κριθούν ως έχοντες Σημαντική Ισχύ στην σχετική αγορά προϊόντων.

Η ΕΕΤΤ λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω όρισε την αγορά τερματισμού κλήσεων σε δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα που παρέχονται σε σταθερή θέση ως την αγορά τερματισμού κλήσεων σε τελικούς χρήστες. Οι ανωτέρω θέσεις της ΕΕΤΤ αναφορικά με την αγορά τερματισμού κλήσεων σε δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα που παρέχονται σε σταθερή θέση, θα αποτυπωθούν στο κείμενο του Ορισμού Αγορών και θα επαναδημοσιευθούν ενιαία με το κείμενο της Ανάλυσης του Επιπέδου του Ανταγωνισμού και της Επιβολής Ρυθμιστικών Υποχρεώσεων για την εν λόγω αγορά.

Επίδραση αντισταθμιστικής αγοραστικής δύναμης στις υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων

Η ΕΕΤΤ εξέτασε τις επιφυλάξεις που διατύπωσαν δύο συμμετέχοντες στη διαβούλευση αναφορικά με τις επιπτώσεις (ως προς την αγοραστική δύναμη) που θα έχει ο ορισμός από την ΕΕΤΤ πολλαπλών αγορών (ανά δίκτυο) για υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων σε τελικούς χρήστες. Η ΕΕΤΤ θα κρίνει τις εν λόγω επιφυλάξεις των συμμετεχόντων, ιδίως στα πλαίσια των απόψεων που εξέφρασε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως προς την επίδραση της αντισταθμιστικής αγοραστικής δύναμης (βλέπε ιδίως το πρόσφατο βέτο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο σχέδιο μέτρου της RegTP αναφορικά με την ίδια αγορά). Επιπλέον, η ανάλυση της ΕΕΤΤ θα λάβει υπόψη της τις απόψεις ενός τρίτου συμμετέχοντος, ο οποίος σημειώνει τη δυναμική μεταξύ της παροχής υπηρεσιών τερματισμού από νεοεισερχόμενους και την ταυτόχρονη απόκτηση από αυτούς υπηρεσιών εκκίνησης (από τον πάροχο ή παρόχους στους οποίους προμηθεύουν υπηρεσίες τερματισμού).

Διαβίβαση από Παρόχους Δικτύων Κινητής

Οι συμμετέχοντες στη διαβούλευση εξέφρασαν αντιφατικές απόψεις ως προς το εάν η παροχή υπηρεσιών χωρητικότητας από δίκτυα κινητών επικοινωνιών πρέπει να συμπεριληφθούν στην αγορά διαβίβασης. Ένας εκ των συμμετεχόντων υποστηρίζει ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να εξετάσει την επίδραση τόσο της αυτο-παροχής από παρόχους κινητής όσο και την παροχή μισθωμένων γραμμών και άλλων υπηρεσιών χωρητικότητας σε τρίτα μέρη. Ένας άλλος συμμετέχων επικαλείται την φύση της παροχής της ως άνω υπηρεσίας, υποστηρίζοντας ότι είναι ουσιαστικά διαφορετικής λειτουργικότητας από τις υπηρεσίες διαβίβασης.

Σε γενικές γραμμές, η ΕΕΤΤ εμμένει στις θέσεις που διατυπώθηκαν στο κείμενο της διαβούλευσης ορισμού των εν λόγω αγορών αναφορικά με την επίδραση που δύνανται να έχουν οι υπηρεσίες των παρόχων κινητής στην αγορά των σταθερών υπηρεσιών διαβίβασης. Ειδικότερα, η ΕΕΤΤ, λαμβάνοντας υπόψη και τις απόψεις των συμμετεχόντων στην διαβούλευση καταλήγει στην άποψη ότι οι ως άνω υπηρεσίες αποτελούν κατά κύριο λόγο αυτο-παροχή και ότι για τις περιπτώσεις εκείνες όπου παρέχονται σε τρίτα μέρη δεν παρέχονται ως υπηρεσίες διαβίβασης. Επιπλέον, η υπάρχουσα κάλυψη των ευκολιών/υποδομών κορμού των παρόχων κινητής απέχει μακράν του να είναι μια πλήρως γεωγραφική κάλυψη και ως εκ τούτου θα απαιτούσε από πιθανούς αγοραστές των υπηρεσιών τους να αποκτούν και υπηρεσίες και από τρίτα μέρη προκειμένου να καλύψουν τις ανάγκες τους για διαβίβαση. Η ΕΕΤΤ λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω τροποποίησε την ανάλυση της ως προς την υποκατάσταση από πλευράς προσφοράς σε επίπεδο χονδρικής στην ενότητα 6.2.2 του κειμένου της για τον ορισμό αγορών.

Ωστόσο η EETT θα εξακολουθήσει να παρατηρεί τις εξελίξεις που δύνανται να επέλθουν σε περίπτωση που οι υποδομές των παρόχων κινητής καταστούν πιο πυκνές και η δυνατότητά τους να παρέχουν διαβίβαση αυξηθεί πέραν αυτής που απαιτείται για να καλύπτουν τις δικές τους ανάγκες. Επιπροσθέτως, η EETT θα παρακολουθεί και την επίπτωση της εξέλιξης των τιμών στο χρόνο.

Τεχνολογική Ουδετερότητα

Δύο συμμετέχοντες ανέφεραν ότι η εξέταση της EETT αναφορικά με την σχετική αγορά διαβίβασης θα έπρεπε να είναι τεχνολογικά ουδέτερη, εξετάζοντας την επίπτωση νέων εξελισσόμενων υπηρεσιών όπως για παράδειγμα το VoIP. Ένας εξ αυτών, υποστήριξε ότι η ανάλυση της EETT δεν είναι τεχνολογικά ουδέτερη καθότι αναφέρεται στην αρχιτεκτονική συγκεκριμένων υπάρχοντων δικτύων.

Η EETT δεν θεωρεί ότι ο ορισμός της σχετικής αγοράς για τις υπηρεσίες διαβίβασης επικεντρώνεται υπερβολικά στην αρχιτεκτονική του δικτύου του ΟΤΕ. Ο ΟΤΕ παρέχει επί του παρόντος σχεδόν όλες τις τοπικές συνδέσεις που είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα. Ως εκ τούτου, τα τοπικά κέντρα του ΟΤΕ αποτελούν το πρώτο σημείο της αρχιτεκτονικής του δικτύου στο οποίο οι εναλλακτικοί πάροχοι δύνανται να διασυνδεθούν με τον ΟΤΕ. Η ανάλυση της EETT πέραν του ως άνω σημείου ωστόσο και της αναφοράς στην αρχιτεκτονική του δικτύου δεν αναφέρεται στο δίκτυο του ΟΤΕ. Η EETT έχει την άποψη ότι οι όποιες αναφορές στο δίκτυο του ΟΤΕ γίνονται μόνο όταν είναι σκόπιμο. Επιπλέον επισημαίνεται ότι οι εν λόγω αναφορές κρίνονται αναγκαίες προκειμένου να αποτυπώσουν επιτυχών την υφιστάμενη κατάσταση στην αγορά και τις πιθανές εξελίξεις κατά την διάρκεια της παρούσας εξέτασης.

Η EETT πιστεύει ότι μεγάλη προσοχή πρέπει να δοθεί στην εξέταση των προϊόντων χονδρικής που απαιτούνται για την παροχή υπηρεσιών VoIP. Πρώτον, για τις περιπτώσεις εκείνες όπου οι εν λόγω υπηρεσίες παρέχονται ως ιδιωτικές 'ένδο-εταιρικές' υπηρεσίες, η EETT δεν θεωρεί ότι πρέπει να συμπεριλάβει την αυτο-παροχή χωρητικότητας η οποία διευκολύνει την παροχή τέτοιων υπηρεσιών στην αγορά διαβίβασης. Δεύτερον, αναφορικά με υπηρεσίες VoIP που είναι διαθέσιμες στο κοινό μέσω του Διαδικτύου, η EETT επισημαίνει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη Σύστασή της για τις σχετικές αγορές θεωρεί ότι δεν θα ήταν σωστό να συμπεριληφθεί η παροχή χονδρικών υπηρεσιών σύνδεσης στο Internet ως μια πιθανή σχετική αγορά. Επιπλέον σημειώνεται ότι η EETT δεν έλαβε στοιχεία από τους συμμετέχοντες (αναφορικά με φραγμούς εισόδου, την έκταση στην οποία η αγορά θεωρείται ανταγωνιστική, ή την μη-καταλληλότητα του δικαίου του ανταγωνισμού ως προς τον έλεγχο συμπεριφορών στην σχετική αγορά) στα οποία θα μπορούσε να βασισθεί και να ορίσει μια σχετική αγορά για τη χονδρική σύνδεση στο Internet.

Παροχή διαβίβασης από νεοεισερχόμενους

Ένας εκ των συμμετεχόντων ανέφερε ότι η ανάλυση της EETT αναφορικά με την συμμετοχή των νεοεισερχόμενων στην αγορά υπηρεσιών διαβίβασης δεν θα έπρεπε να επηρεάζεται από τον μικρό όγκο των υπηρεσιών που παρέχονται επί του παρόντος. Ο εν λόγω συμμετέχων θεωρεί ότι η EETT θα έπρεπε να δώσει περαιτέρω βάρος στην παροχή υπηρεσιών από νεοεισερχόμενους στα πλαίσια της ανάλυσής της σχετικά με την υποκατάσταση από πλευράς προσφοράς.

Η ΕΕΤΤ επισημαίνει ότι η υπάρχουσα ανάλυσή της, ουσιαστικά συμπεράνε ότι η σχετική αγορά για τις υπηρεσίες διαβίβασης αποτελεί μια πολυ-δικτυακή αγορά. Ως εκ τούτου, έλαβε υπόψη της κατά τον ορισμό της αγοράς, την παροχή από νεοεισερχόμενους παρόχους υπηρεσιών διαβίβασης σε τρίτα μέρη. Ωστόσο η ΕΕΤΤ λαμβάνοντας υπόψη και τα σχόλια των παρόχων που διατυπώθηκαν στα πλαίσια της διαβούλευσης του ορισμού των εν λόγω αγορών, συμπεράνε ότι κατά το παρόν στάδιο της εξέλιξης της αγοράς η ως άνω παροχή από τρίτα μέρη παραμένει οριακή. Επιπλέον, είναι απίθανο ότι νέοι πάροχοι θα εισέλθουν στην αγορά (για να παρέχουν υπηρεσίες σε τρίτα μέρη) στα πλαίσια της διάρκειας της παρούσας εξέτασης..

Η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι η αυτο-παροχή διαβίβασης από εναλλακτικούς παρόχους δεν εμπίπτει στην σχετική αγορά προϊόντων. Επιπλέον, η υπάρχουσα κάλυψη των ευκολιών κορμού των εναλλακτικών παρόχων σταθερής απέχει μακράν του να είναι μια πλήρης από γεωγραφικής άποψη κάλυψη και ως εκ τούτου θα απαιτούσε από πιθανούς αγοραστές των υπηρεσιών τους να αποκτούν και υπηρεσίες και από τρίτα μέρη προκειμένου να καλύψουν τις ανάγκες τους για διαβίβαση.

Η ΕΕΤΤ τροποποίησε την ανάλυση της ως προς την υποκατάσταση από πλευράς προσφοράς σε επίπεδο χονδρικής στην ενότητα 6.2.2 του κειμένου της για τον ορισμό αγορών προκειμένου να καταστήσει τα ως άνω σαφή.

Ρυθμιστικά μέτρα Ελέγχου Τιμών

Η ΕΕΤΤ σημείωσε τις απόψεις που υπεβλήθησαν αναφορικά με τον έλεγχο τιμών των υπηρεσιών διαβίβασης και θα εξετάσει τα ως άνω θέματα στο στάδιο της ανάλυσης της σχετικής αγοράς όπου και θα προταθούν εύλογες και αναλογικές ρυθμιστικές υποχρεώσεις.

Ωστόσο, όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς, η ΕΕΤΤ σημείωσε το σχόλιο ενός εκ των συμμετεχόντων ήτοι ότι τα κόστη της διαβίβασης δεν αντιπροσωπεύουν μόνο ένα πολύ μικρό ποσοστό των λιανικών τιμών. Η ΕΕΤΤ επανεξέτασε την τιμολόγηση της διαβίβασης που έχει στην διάθεσή της, και επαλήθευσε τα συμπεράσματά της ως προς το ότι αποτελούν όντως ένα μικρό ποσοστό των λιανικών τιμών. Ως εκ τούτου, δεν προτίθεται να τροποποιήσει τα συμπεράσματά της αναφορικά με την έμμεση πίεση που προκύπτει στην τιμολόγηση της διαβίβασης από τις τιμές λιανικής.